

Tekst: Charlotte Rørth. Foto: Torben Hansen

At få lov at trække vejret

Hun fundraiser i New York til Statens Museum for Kunst i København. Hun maler mennesker i lyset fra Bornholm. Og kalder sig selv meget jysk. Mød Hanne Støvring fra Aars

AARS: Hun kommer fejende ind i den imponante forhal på Statens Museum for Kunst, og selv om de allerstørste malere hænger ned fra loftet på kolossale bannere - C. W. Eckersberg, Palle Nielsen, Pablo Picasso - lægger man mærke til kvinden i den knaldende blå frakke.

Og man smiler.

For sig selv og til hinanden.

Selvølgelig.

For det er det, Hanne Støvring gør ved folk og fæ med og uden penge og prestige.

Får dem til at stoppe op og se på farver og, uden at de ved af det, blive en smule gladere over at være til sammen med andre mennesker på denne lille klode.

- Kunst kan jo noget, forklarer den 37-årige kunsthistoriker og prøver dermed at lægge sin udstråling og kunnen over på de lærreder, hun omgiver sig med til daglig - både som kunstmaler og som ansat her på museet, hvor hun først og fremmest skal sørge for at skaffe penge til udstillinger.

Lige nu bor hun i New York, hvor hun i tre år er ansat på halv tid som Executive Director og netop har sat en udstilling op på så kort tid i den hektiske storby med flere kulturtilbud end noget andet sted i verden.

Langt væk fra den lade side

Det bliver bemærket, at hun har kunnet få en så elegant og vederkvægende og overordentligt rost og velbesøgt udstilling op på så kort tid i den hektiske storby med flere kulturtilbud end noget andet sted i verden.

- Jeg begyndte ellers at læse jura, fortæller hun, da vi har sat os i museets cafe med højt til loftet og ubremset kig til Østre Anlægs træer og himmelen oppe over.

Det tog tid at komme ned og få kaffe.

Den ene og den anden ansatte kom hen for at hilse på husets hjemkomne, lige landet fra New York for halvanden time siden.

- Jetlag rammer værst i morgen, konstaterer hun uden nøkker, men med den erfaring, der følger med at have boet i New York i over et år og desuden være medlem af De Berejstes Klub mere end sit halve liv.

Men det var juraen, der trak?

- Ja, det var det. Men, altså, det gik jo ikke, vel?

Hun var ellers tilpas med at være opdraget til at skaffe sig et godt job og gøre tingene ordentligt. Hun har aldrig gjort oprør mod normerne i familien, og med en far, der var politibetjent, senere assurandør, og en mor, der var skolelærer, hørte det til selvfølghederne, at man passede sine sager, var fornuftig og ikke lå på den lade side.

- Det var ikke fordi, jeg var ked af at have valgt jura. Jeg ville og vil jo gøre godt her i verden. Det var et idealistisk valg. Helt sikkert. Og der er jurister i familien, og min fars job var i politiet, og det ene med det andet. Så jeg knoklede på. Det var jeg vant til. Jeg kan faktisk godt lide at knokle.

Højt niveau

Det behøver hun ikke at sige selv.

Selv om mange har været digtere, malere, ryttere, musikere med mere som børn, er det få, der har været det hele og på højt niveau. Som et lyslokket vidunderbarn stak Hanne ud, fra hun var helt lille.

Hun var ikke rytter, men dressurrytter, ikke klatmaler, men kunstmaler, ikke elev, men hende med 0 procent fravær, ikke musiker, men tamburmajor i Kimbrergården.

Selv fortalte hun i 1998 som 20-årig i et længere interview i Aalborg Stiftstidende:

- Jeg tror, det er ufatteligt sundt at få luftet ørerne lidt, inden man går i gang med at læse videre.

Da mente hun selv, at hun havde luftet ørerne, fordi hun efter både studentereksamen og en HH og flere ture som rejseleder havde bestået Kilimanjaro og været på højskole og dermed med egne ord langt mere parat til at gå i gang med jurastudiet.

- Ha-ha, griner hun i dag af sig selv, ikke nedgørende, men overbærende og først og fremmest lettet.

- Alt var, som det skulle være med det studie, men jeg var bare så utroligt ked af det. Det føltes helt forkert, men det var fornuftigt. Og så gjorde jeg det, jeg ikke havde gjort før. Jeg traf en beslutning ud fra min egen fornemmelse.

Helt slippe fornuften kunne hun dog ikke, en uddannelse skulle hun have, hvorpå hun drog til prøveforelæsninger i flere fag.

På kunsthistorie mødte hun sin egen glæde, men også andres fordomme om et brødløst fag, som en ansat sagde til hende første studiedag.

- Det skal da være løgn, tænkte jeg. Det bliver ikke brødløst for mig.

Så hun lagde fornuften sammen med følelsen og satte kunsthistorien i partnerskab med uddannelse i journalistik og kommunikation og i et professionelt fokus på netværk og praktikophold på AROS, kunstmuseet i Aarhus, og senere på SMK, Statens Museum for Kunst.

Der ansatte hende med det samme.

- Jeg har selv været med til at skabe mine job. Min ihærdighed er stor. Temmelig stor. Afgørende, tror jeg. Og hjemmefra har jeg fået en tro på, at det nytter at kaste sig ud i noget, hvis man ellers vil arbejde for det. Det er nok ret jysk, ikke?

Verden i maleriet

Sådan spørger hun, der altid har "haft noget med Kirkeby, men jeg kommer også fra Aars", men "i virkeligheden er jeg jo også en metropolpige", som hun udtrykte det i NORDJYSKE Stiftstidende, 20. marts 2014.

Trods storbydrømme handler hendes energiske udholdenhed ikke om at skabe en flugtvej væk fra heden, men "om at få anerkendelse" for det, hun gør.

- Det er ikke en jagt på anerkendelse for hvem, jeg er, snarere for det arbejde, jeg udfører. Jeg vil gerne have credit for et stykke godt udført arbejde og er ikke så hooked på at stå i spotlyset.

Måske er det dog knap enkelt, når hun frem til, mens hendes kaffe køles, og hun for alvor taler sig varm om det, hun brænder for.

For som hun selv sagde sidste år i et interview i et magasin fra turismeorganisationen VisitVesthimmerland:

- Jeg vil gerne leve for min kunst og ikke af den.

Hun mener det stadig.

Næsten.

At jobbet som fundraiser i New York kun er halvtids, skyldes ikke kun, at det var, hvad hun kunne få rejst penge til hos amerikanske yndere af dansk kunst.

Det er også fordi, hun vil bruge tid på at styrke sin egen karriere som kunstmaler.

Siden sit ophold på Brandbjerg Højskole inden det famøse jurastudie har hun vidst, at det at stå med penslerne selv skulle være en del af hendes dagligdag.

- Vores forældre har ikke hevet min søster og mig rundt på alle mulige museer, men jeg var ikke ret gammel, før jeg mærkede, hvordan jeg gik ind i et særligt rum, hvor jeg glemte alt andet, når jeg malede. Jeg har malet meget på Bornholm, hvor mine forældre, nu min mor, har sommerhus. Så kommer hun ind til mig med kaffe og mad, for jeg glemmer selv at spise og drikke.

Da hendes far døde i 2005, ændrede billederne sig.

- Kunsten kan noget, andet ikke kan. Både når man ser på, og når man udøver den. Man opdager det ikke engang altid selv. Jeg er et visuelt menneske, jeg oplever gennem billeder, fordøjer og fortæller gennem billeder. Jeg poster en milliard fotos fra New York på facebook. Mindst. Ikke, fordi jeg er tilskuer, men fordi det er den måde, jeg selv får det ind på. Det, der sker. Det, der er.

Sorgen over farens død var voldsom.

- Det er ham, jeg ligner.

At male sit forhold til ham fjerner hverken smerte eller savn, men gør sit til, at hun kan bære det.

- Det er vel ikke så mystisk, vel?

Hun kalder tilstanden, når hun maler, for meditativ og meget privat, derfor er det "lidt mærkeligt", når andre ville købe hendes værker.

Selv om de begyndte at sælge allerede, da hun var teenager, er det først de senere år, at det er blevet en drivkraft at ville have malerierne ud til andre.

- Der er jo noget i det, jeg maler, jeg gerne vil give videre.

Hvad?

- Vores betydning for hinanden.

Alle hendes malerier handler om mennesker. Om forholdet mellem dem. Relationerne. Møderne.

Som Allis Helleland, forhenværende direktør for SMK, skriver om Hanne Støvrings kunst på hendes hjemmeside www.hs-art.dk

- Flere figurer kæmper og rykker i hinanden. Nogle er på vandring mod lyset, måske på flugt, måske på vej fra deres oprindelige land, på vej mod nye fællesskaber og nye udfordringer, i hvert fald draget ud på livets lange vandring.

Selv kaldte hun dem i et interview i NORDJYSKE for et par år siden, 19. august 2013, for "romantiske drømmebilleder, hvor mennesker bevæger sig ind og ud af billedfeltet".

- Sådan er det stadig. Jeg har altid mennesker med, men hvor jeg før mest har malet ud fra mig selv, er jeg nu begyndt at male familieportrætter. Ikke af den slags, der ligner, men stemningen mellem dem vil jeg gerne have fat på. Jeg oplever jo, at mange læser sig selv ind i mine billeder, og da kom jeg til at tænke på, om ikke det var en ide for mig at portrættere familier på moderne vis.

Som hun beskrev det i interviewet i NORDJYSKE sidste år:

- Men det særlige, har jeg fundet ud af, er, at der er mange mennesker, der læser deres egne livshistorier ind i mine værker, og det er simpelthen så stor en tilfredsstillelse for mig. For det er noget af det, jeg rigtig gerne vil med min kunst.

Derfor har hun siden med bevidst brug af sin stærke fornuft og arbejdsomhed formet en forretningsmodel, hvor hendes følelsesdrevede kunstneriske sider kan få næring og endog skaffe smør til hendes brød.

- Det er sådan, jeg er og gør, ja.

Hun har leveret tre familiemalerier og er undervejs blevet mere glad for arbejdet, end hun regnede med.

- Jeg maler ikke malerier, der skal hænge i store lokaler eller på et museum. Jeg maler dem, der hænger derhjemme. Det er også kunstens rolle at give os et andet blik på os selv der, hvor vi er til

hverdag. Måske kan mine malerier minde en familie om, hvad der holder dem sammen. Hvad der er deres mål og drømme.

Som de minder dig om det?

- Det kan du sige, ja. Jeg sætter mig gerne et mål. Som Kilimanjaro eller en anden bjergtinde i det fjerne. Det gør, at jeg løfter blikket og ser en større sammenhæng mellem nu og her og resten af mit liv. Forhåbentlig kan jeg også lægge det ind i malerierne.

I følge Allis Hellelands tekst på din hjemmeside fanger du "usynlige stemninger og omsætter indtrykkene i stemningsbærende lysfyldte naturscenerier fulde af følelser", og du "fortæller om omsorg og passion, kærtegn, adskillelse, opvågnen og drømme, håb og mirakler".

- Det er smukt sagt. Jeg er enig i, at det er det, jeg vil. Jeg er ikke ude i et opgør med modernisme eller i gang med et oprør. Jo, måske et lille et, funderer hun og holder en sjælden pause.

- Lidt oprør er der vel i at insistere på det gode i det, der nedladende kaldes sofastykker. Jeg vil gerne male malerier, der hænger i folks hjem. Det er også der, de kan have glæde af de indtryk, de får ved at se på lærredet. Det kan også give en ro, en pause, som mange har brug for, tænker jeg, for at blive til hele mennesker.

Så er det vel ikke at ægge til oprør mod livsstilen, men blot at gøre det muligt at overleve?

- Det er nok rigtigt, men det er også utroligt svært at gøre oprør mod hele den vestlige verdens måde at leve på. Vi har alle gang i så meget. Vi har travlt. Jeg bruger selv det at male som en pause, hvor jeg lader op. Man kan også bruge et besøg på et museum til det. Så får man måske lige den pause, man har brug for - hele kroppen mærker det jo - så man kan få fokus på, om man nu lever, som man gerne vil?

Hun har de seneste måneder haft mere end travlt med at skaffe New Yorks borgere og besøgende netop sådan et åndehul.

Kontrasten mellem hendes stress og jag og Vilhelm Hammershøis bestandige, men dog sitrende ro, kunne næsten ikke være større.

- Det er en stor kontrast, men det er også tydeligt, at det er derfor, newyorkerne har taget udstillingen til sig. Vi løber så stærkt derovre. At komme ind til vores 24 Hammershøi-værker er total afkobling. Man kan næsten høre publikum trække vejret dybt af lettelse, når de træder ind på udstillingen.

Det gjorde hun selv, da det umulige lykkedes, og hun fik udstillingen sat i værk på så kort tid, som hun og kollegerne har haft til det.

- Bare det at finde lokaler. Vi har bypasset flere års udstillingsplanlægning. Det er vildt. Og det har kun kunnet lade sig gøre, fordi jeg er i New York.

At hun er i byen er penge værd.

Hun møder op, sparer sammen til gallakjoler af sin halve løn, smalltalker og netværker i stor stil. Er på job som sig selv med sine talemåder, livlighed, kunnen og nærkontakt med sin arbejdsplads, der bakker hende op.

- Statens Museum for Kunst er en drømmearbejdsplads, som hun selv udtrykte det til NORDJYSKE i interviewet sidste år.

Den hårde konkurrence

Opbakningen til hendes todelte liv som arbejdsom ansat og selvstændig kunstner er entydig positiv.

Den holdning til verden tager hun med sig til receptioner og møder, hvor hun møder dem, der skal findes til at donere penge til flere fremstød for dansk kunst. Ikke kun SMK's samling, selv om hun er ansat af museet, også nyere dansk kultur trækkes med, musik og litteratur blandt andet. Fonde opsøger hun også, men i USA er det ofte enkeltpersoner og firmaer, der sidder inde med de store midler.

- Konkurrencen er benhård her. Den hårdeste i verden, tror jeg. Men vi skal være her for at være synlige i verden og kunne skaffe midler til mere kunst i Danmark og mere dansk kunst i udlandet. Sådan er de økonomiske vilkår, men det har da også med holdninger at gøre. Vi viser, hvad Danmark er.

Hammershøi-udstillingen er allerede afsat til både Seattle og Toronto, nu billederne, der alle er SMK's, er ude at flyve.

Hvad, hun skal i gang med for SMK i NY nu, vil hun ikke i detaljer med.

- Det må liiiige vente lidt ...

Hun kan i stedet fortælle, hvordan netop kombinationen af netværk, økonomi og kunst passer hendes temperament, ligesom "det er ok at arbejde ni dage om ugen" for museet, fordi det er "en drøm, der leves ud", og hun ind i mellem får timer til at male.

Og udstille.

- Jeg er pivstolt af at være blevet udvalgt, sagde hun blandt andet til NORDJYSKE i august 2013 om at deltage i udstillingen "Nordic Impressions" i New York.

Selv efter flere udstillinger bliver hun stadig ydmygt berørt.

- Jeg synes, det er stort. Det gør jeg.

Hun sukker lidt.

- Tiden går meget stærkt. Det er svært at fatte, at jeg har været der halvdelen af de aftalte tre år. Men, hvad der så sker, ved jeg ikke.

Vil du hjem?

- Jeg savner Martin (Rømer, red.), min kæreste, og jeg vil gerne have børn. Det vil han også. Så. Måske snart. Jo. Ja. Vi ses hver tredje måned. Han forstår mit liv, vores liv, han har selv arbejdet i Singapore i nogle år. Vi vil gerne noget. Men hvornår? Jeg er 37 år, så jeg har ikke alt for mange år at løbe på. Det ved jeg godt. Men lige nu bliver det ikke. Heldigvis er vi begge drøngode til at koble fra, når vi har fri.

Når hun rejser, er hun helt i rejsens univers.

- Jeg har altid haft udlængsel, som hun sagde til VisitVesthimmerlands magasin sidste år, hvor hun også fortalte, at hun ikke har "haft fjernsyn i 10 år. Der er virkelig fut i mig, for jeg vil det hele."

Det er ikke en passiv hotelferie med all inclusive, hun dyrker, men lange og hyppige rejser med primitiv overnatning og strabadserende dage med blandt andet dykning, som med årene har kvalificeret hende til et medlemskab af De Berejstes Klub.

- Det passer til mig. Jeg er ikke så god til at gøre noget, der ikke passer til mig.

Hun nikker og fortsætter:

- Det skal hænge sammen for mig. Jeg kan som fundraiser godt kaldes sælger, men jeg kan kun gøre det, fordi jeg synes, det er god kunst, der kan og vil noget og er af høj kvalitet. Jeg kan kun sælge, hvis jeg kan være troværdig. Kun da kan jeg holde ud at være i de relationer, der er en stor del af mit arbejde.

Ligesom de er det af dine malerier?

- Netop, ja. Hele mit liv handler om møder med andre, om relationer, om mennesker. Netop.

